

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1329-10/2016.
Érkezett:	2016 JÚL 18.

Alkotmánybíróság

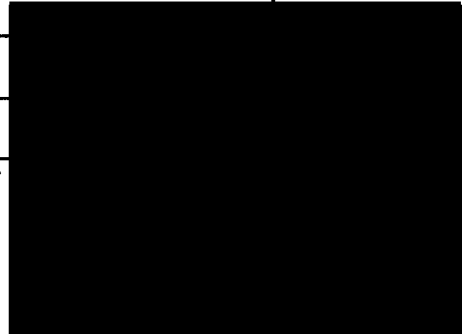
Donáti u. 35-45.
1015 Budapest

*Benyújtandó a
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
útján*

Tölgyfa utca 1-3.
1027 Budapest

Példány:	1
Melléklet:	574

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	
1.	
KEZELŐIRATON	
Postán / Gyűjtőpostán / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2016 -06- 16
PÉLDÁNY:	3 IV:.....
MELLÉKLET:	..... KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM:	1741326/2012.
KEZELŐIRATON:	.....

Budapest, 2016. június 15.

Tisztelt Alkotmánybíróság

A **KORLÁTOLT FELELŐSÉGŰ TÁRSASÁG** (székhelye: emelet; cégjegyzékszáma: indítványozó, kívül jegyzett, M/1. számon csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján törvényes határidőben az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő a Kúria mint felülvizsgálati bíróság által 2016. február 24-én hozott és az indítványozó által postai úton 2016. április 18-án kézhez vett, a jelen panaszhoz M/2. számon csatolt Mfv.I.10.411/2015/5. számú ítélete („Ítélet”) ellen:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény („Abtv.”) 27. §, valamint 43. § (1) bekezdése alapján szíveskedjék megállapítani, hogy az Ítélet sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a B) cikk (1) bekezdésben foglalt jogállamiság elvét és az indítványozó ebből eredő jogbiztonsághoz való jogát, továbbá szíveskedjék az Ítéletet megsemmisíteni, és a Kúriát kötelezni, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmét az esetleges megismételt eljárásban utasítsa el, vagy ennek hiányában kötelezni, hogy azt kizárólag a jogszabálysértés megállapítására korlátozott felülvizsgálati hatáskör és a felülvizsgálati kérelem keretein belül bírálja el.

Panaszunk indokaként az alábbi tényekre és jogi érvekre hivatkozunk:

1. ELŐZMÉNYEK

1.1 Tekintettel arra, hogy a jelen eljárás célja nem a Kúria Ítéletének érdemi felülvizsgálata, hanem Alaptörvénybe ütközésének megállapítása, az alapul fekvő munkaügyi jogvita és az indítványozó ellen indított per részleteit csak röviden ismertetjük, kifejezetten azon körülményekre kitérve csupán, amelyek a jelen panasz elbírálása szempontjából relevánsak.

17.M.
2016.05.24.
Ítélet

forgalmazott szolgáltatások és termékek komplexitásánál fogva – úgy működik, hogy bizonyos általános vállalati feladatokat (pl. könyvelés, ügyvezetés, HR) az egyes társaságok nem saját fenntartású eszközökkel és munkaerővel oldanak meg, hanem a cégcsoporton belül külön társaságok – így többek között az indítványozó – szerződéses alapon szolgáltatásként biztosítják ezen funkciók ellátását a többi cégnek.

1.2.2 Az Ítélet alapjául fekvő munkaügyi per felperese, [REDACTED] („felperes”) az indítványozó cégnél 2009. december 14. óta állt munkaviszonyban bizalmi pozíciót jelentő ún. kontroller munkakörben, amely alapján többek közt a [REDACTED] vállalati szabályzatainak és követelményeinek érvényesüléséért tevékenykedett és felelt. Az indítványozó cég 2010. július 1-jén keretszerződést kötött a cégcsoport egyik tagjával, a [REDACTED] Kft.-vel [REDACTED]), amelynek keretében az indítványozó biztosította a [REDACTED] ügyvezetési és felügyelőbizottsági feladatainak ellátását.

1.2.3 2011. január 4-től a felperes (mint a keretszerződés alapján az indítványozó teljesítési segédje) látta el a [REDACTED] ügyvezetői feladatait, ezen szolgáltatásért pedig a [REDACTED] megbízási díjat fizetett az indítványozónak. A [REDACTED] egyedüli tagja (tulajdonosa), a [REDACTED] Kft. ([REDACTED]) ugyanakkor 2011. december 16-án alapítói határozatban rendelkezett arról, hogy a felperes és a [REDACTED] másik ügyvezetője, [REDACTED] személyesen is évi 1.850.000 forint megbízási díjra jogosultak a [REDACTED]ól, az ügyvezetői megbízatásuk kezdetére visszamenőlegesen. Az alapítói határozatot [REDACTED] és [REDACTED] írták alá a [REDACTED] nevében.

1.2.4 [REDACTED] azon cselekménye, hogy tisztségével visszaélve személyes anyagi előnyt biztosított magának a [REDACTED] ellátott tisztségre tekintettel (miközben a tisztség ellátásáért a [REDACTED] már fizetett megbízási díjat az indítványozónak), súlyosan megsértette a [REDACTED] cégcsoportnál hatályban lévő „Fedhetetlenség: Elkötelezettségünk szellem és betűje” című szabályzatot, továbbá az ügyvezetők „kettős” díjazása sem üzletileg/gazdaságilag, sem adózási szempontból nem volt indokolható, és ellentétes volt a [REDACTED] cégcsoport felperes által is ismert működési rendszerével. Az indítványozó álláspontja szerint a felperesnek kontrollerként kiemelt feladata volt annak biztosítása, hogy a [REDACTED] szabályzatok érvényesüljenek és ne szülessenek szakszerűtlen, gazdaságilag indokolhatatlan döntések.

1.2.5 A fentiekre tekintettel az indítványozó belső vizsgálatot kezdeményezett és annak eredményei alapján 2012. február 24-én kelt rendes felmondásával megszüntette a felperes munkaviszonyát. Amint azt maga az Ítélet tényállási része is rögzíti (ld. a 3. oldal 4. bekezdésében) „[a] felmondás szerint a munkavállalónak tudomása volt arról, hogy [REDACTED] tisztségével visszaélve [REDACTED] forrást használt fel személyes előny megszerzésére”.

1.3 A munkaügyi perben hozott első- és másodfokú ítéletek

1.3.1 A felperes 2012. március 26-án indított pert a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, amelytől a felmondás jogellenességének megállapítását és jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Az indítványozó mint alperes a perben

vizontkeresetként a felperestől a „megbízási díjként” felvett 1.850.000 forint összegének megfelelő kártérítés megfizetését kérte.

1.3.2 A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a *M/3.* számon csatolt *17.M.1326/2012/35.* számú elsőfokú ítéletében („**Elsőfokú Ítélet**”) a felperes keresetének helyt adott és az indítványozó vizontkeresetét elutasította azon az alapon, hogy „*az alperes nem tudta bizonyítani a felmondás indokainak valóságát*” (ld. a Kúria Ítéletének 6. oldal 3. bekezdését), így többek között „*nem igazolta, hogy a felperesnek egy kettős aláírással ellátott alapítói határozatból miért kellett volna az egyik döntéshozó – [REDACTED] – tisztséggel való visszaélésére következtetnie*” (ld. a Kúria Ítéletének 4. oldal utolsó bekezdését).

1.3.3 Az indítványozó fellebbezett az Elsőfokú Ítélet ellen. A Fővárosi Törvényszék a 2015. április 22-én hozott, jelen panaszhoz *M/4.* számon csatolt másodfokú ítéletében („**Másodfokú Ítélet**”) az indítványozó fellebbezésének helyt adva akként változtatta meg az Elsőfokú Ítéletet, hogy a felperes keresetét teljes körűen elutasította, továbbá őt az indítványozó vizontkeresetében foglalt kártérítés megfizetésére kötelezte. A Másodfokú Ítélet legfőbb indoka az volt, hogy „*[a] felperesnek munkaköréből eredően nyilvánvalóan tudomása volt arról, hogy az alperes több munkavállalója munkaköri feladata részeként vezető tisztségviselői tevékenységet lát el az alperesi cégcsoportba tartozó társaságokban, amely tevékenységért külön díjazásban nem részesülnek*” (ld. a Kúria Ítéletének 7. oldal 3. bekezdésében). A másodfokú bíróság jogerős döntése szerint az indítványozó bizonyította, hogy „*a felperes nem tett eleget azon munkaköri kötelezettségének, miszerint biztosítania kell a belső szabályok betartását, ezek megszegéséről tudomása volt, és azt mégsem jelentette*” (ld. a Kúria Ítéletének 8. oldal 3. bekezdését).

1.4 A Kúria felülvizsgálati eljárása és Ítélete

1.4.1 A Fővárosi Törvényszék jogerős döntése ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben arra hivatkozott, hogy „*a másodfokú bíróság a tényekkel ellentétben álló következtetéseket vont le a felperes munkaköri feladatai mibenlétét illetően, így erre tekintettel iratellenesen, és a bizonyítékok nem megfelelő mérlegelésével állapította meg, hogy a felperes a munkaköri feladatait megszegte*” (ld. a Kúria Ítéletének 9. oldal 4. bekezdését).

1.4.2 Az indítványozó mint alperes ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem elutasítását és a Másodfokú Ítélet hatályban tartását kérte, kifejezetten utalva arra is, hogy „*nem állapítható meg a jogszabálysértés, ha a kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja*” (ld. a Kúria Ítéletének 12. oldal 3. bekezdését).

1.4.3 A Kúria az Ítéletben a felülvizsgálati kérelemnek helyt adott, és a Másodfokú Ítéletet hatályon kívül helyezve az Elsőfokú Ítéletet tartotta hatályban, helyt adva a felperes keresetének és elutasítva az indítványozó vizontkeresetét. A Kúria indoklása szerint „*[az] alperes az eljárás során nem bizonyította azon rendes felmondási indokot, miszerint a felperesnek tudomása volt arról, hogy [REDACTED] a tisztségével visszaélve [REDACTED] forrást használt fel személyes előny megszerzésére*”, továbbá „*megalapozatlan azon jogerős ítéleti megállapítás, hogy a*

felperesnek tudnia kellett arról, hogy a kifizetés nem felel meg a cégcsoporton belüli gyakorlatnak' (ld. az Ítélet 14. oldal 4-5. bekezdését).

2. JOGI ÁLLÁSPONTUNK

2.1 Az indítványozót ért alapjogsérelem rövid összefoglalása

- 2.1.1 Az indítványozó határozott álláspontja, hogy a Kúria Ítélete érdemét tekintve teljesen megalapozatlan mind ténybeli, mind jogi szempontból, hiszen az ellentétes a perben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképp rögzített tényekkel és a jogszabályokkal is.
- 2.1.2 A jelen alkotmányjogi panasz alapját és okát azonban egy ezen jelentősen túlmutató, az ügy érdemi megítélésétől teljesen független körülmény képezi: a Kúria az Ítélet meghozatala során a hatáskörét nyíltan és egyértelműen túllépte, a polgári eljárás garanciális alapelveit pedig súlyosan megsértette.
- 2.1.3 A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény („Pp.”) ugyanis egyértelműen rögzíti a 270. § (2) bekezdésében, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárása csupán kivételes esetekben és körben igénybe vehető, rendkívüli jogorvoslatot jelent, amelynek során a Kúria kizárólag jogkérdésben bírálhatja felül érdemben a másodfokú bíróságok határozatait.
- 2.1.4 Ezzel szemben a jelen esetben a Kúria a jogerős Másodfokú Ítéletet ténykérdésben bírálta felül, és – konkrét jogszabálysértés megállapítása nélkül – pusztán arra tekintettel helyezte azt hatályon kívül, hogy a Kúria álláspontja szerint a bizonyítékok nem támasztották alá a felmondás alapjául szolgáló felperesi kötelezettségszegést. Annak megítélése ugyanis, hogy a felperesnek tudnia kellett-e a perbeli megbízási díj kifizetését tiltó belső szabályokról és az ügyvezetők külön díjazásával ellentétes cégcsoport szintű gyakorlatról, a tényállás megítélésének és a bizonyítékok szabad mérlegelésének körébe tartozó ténykérdés, amelyben az utolsó szót a Fővárosi Törvényszék mondta ki a fellebbezés elbírálása során.
- 2.1.5 Álláspontunk szerint a Kúria a saját hatáskörének ezen nyilvánvaló túllépésével és a jogerőhöz, valamint a jogorvoslati fórumokhoz kapcsolódó garanciális Pp. szabályok megsértésével olyan döntést hozott az egyedi ügyben, amely sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a B) cikk (1) bekezdésben foglalt jogállamiság elvét és az indítványozó ebből eredő jogbiztonsághoz való jogát.

2.2 A Kúria hatásköre és a felülvizsgálati eljárás garanciális korlátai

- 2.2.1 A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint „A jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától - jogszabálysértésre hivatkozással - a fél, a beavatkozó, valamint a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az kérheti, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.” A 275. § (2) bekezdése szerint továbbá „A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül [...]”.

A Legfelsőbb Bíróság BH1994.221 számon közzétett eseti döntése szerint „[m]ind anyagi jogi, mind eljárásjogi jogszabálysértésre hivatkozással kérhető a jogerős

ítélet felülvizsgálata; nem állapítható meg jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.”

A BH.2002.490 számú döntés szintén kimondja, hogy „[a] felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következően a Legfelsőbb Bíróság csak a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között, továbbá az ott megjelölt jogszabályok körében vizsgálhatja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.” A BH.2002.29 számú döntés szerint továbbá „[a] Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye.”

2.2.2 A Complex Jogtár Pp. magyarázata a fenti joggyakorlatot összegezve kiemeli, hogy „A bírói mérlegelés felülvizsgálati kérelemmel való támadhatóságáról a Kúria több határozatában foglalt állást. Ezek lényege, hogy - főszabály szerint - nem állapítható meg jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja (BH1994. 221., BH1994. 195., BH1994. 86.)”

2.2.3 A Pp. Nagykommentárja szerint továbbá „Egységes a Legfelsőbb Bíróság gyakorlata abban a kérdésben, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének, a felülmérlegelésnek nincs helye, és így nem állapítható meg jogszabálysértés akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja (Legfelsőbb Bíróság Pfv. II. 21 261/1993. - BH1994. 247.; Legfelsőbb Bíróság Pfv. 20 913/1994. - BH1995. 226. II.). A felülvizsgálati eljárás keretében nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A következőes bírósági gyakorlat szerint a felülvizsgálati eljárásban a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható, és kizárt a bizonyítás adatainak újabb egybevetése és értékelése is.”

2.2.4 A fenti – a Kúria által következetesen kimunkált és a jogirodalom által is elismert – garanciális, alapvető szintű hatásköri korlátozás lényege tehát, hogy a felülvizsgálati eljárásban ténykérdések már nem tehetőek vitássá, azokat a Kúria nem bírálhatja el másképpen mint a jogerős ítélet, mert e körben a rendkívüli jogorvoslat biztosításához fűződő jogpolitikai érdek nem írja felül a jogerőhöz fűződő jogpolitikai érdekeket. Azokban az esetekben is továbbá, amikor a tényállás nincsen felderítve kellően a jogerős döntésben, vagy ha egyéb olyan súlyos eljárási hiba történt a bizonyítékok mérlegelése körében, amely – kivételesen és szűk körben – mégis szükségessé teszi a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a Kúria főszabály szerint az első- vagy másodfokú eljárás megismétlését kell elrendelje (kasszációs jogkör), azonban bizonyítás lefolytatására és a bizonyítékok felülmérlegelésére ilyenkor sem jogosult (ld. a Pp. 275. § (1) bekezdését).

2.3 A Kúria a felülvizsgálati hatáskörének túllépésével hozta meg Ítéletét

2.3.1 Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria a felülvizsgálati eljárás keretein messze átlépett, amikor Ítéletében felülbírálta a Fővárosi Törvényszéknek a tényállás körében tett döntését. Megjegyezzük, hogy a Másodfokú Ítéletnek a felmondás jogszerűségére vonatkozó része ellen előterjesztett felperesi felülvizsgálati kérelem eleve kizárólag annak ténybeli megállapításait támadta, a jogszabályok téves értelmezésére vonatkozó érvelést nem terjesztett elő (ez magának az Ítéletnek az

indoklásából is kitűnik), így – mivel a Kúria csak a felülvizsgálati kérelem keretei között járhatott el – eleve kizárt, hogy az Ítélet valamely jogkérdés Kúria általi eldöntésén alapulna.

2.3.2 A Kúria az előzmények ismertetése után az Ítélet indokait összesen két és fél oldalban (ld. a 13-15. oldalakon) foglalta össze, amely az alábbi elemeket tartalmazza:

2.3.3 A 13. oldalon és 14. oldal első két bekezdésében a Kúria azt az elvi álláspontot fejt ki (feleslegesen), hogy a perbeli ██████████ ügyvezetését a hatályos társasági jogi szabályok szerint csak természetes személy láthatta el. Ez a triviális tétel azonban egyrészt soha nem is volt vitatott a perben, másrészt a perbeli felmondás jogszerűsége (és ekként a felülvizsgálati kérelem elbírálása) szempontjából tökéletesen irreleváns. Az indítványozó és a ██████████ között létrejött megbízási jogviszony ugyanis természetesen nem arra vonatkozott, hogy maga az indítványozó mint cég látná el a ██████████ ügyvezetését, hanem arra, hogy az indítványozó saját költségén és erőforrásaival megfelelő képesítésű természetes személyt biztosít (ez esetben: a felperest), aki a ██████████ ingyenes megbízási jogviszonyt létesít és ellátja az ügyvezetői funkciókat. A komplex, korszerű vállalatirányításnak ezen – mind Magyarországon, mind külföldön széles körben elterjedt – módja továbbra is teljes összhangban van a magyar társasági jogi szabályozással, amit egyébként maga a Kúria sem cáfolt meg az Ítéletben. Ismételjük azonban, hogy ez a kérdés a perbeli felmondás jogszerűségét egyáltalán nem érinti – a felmondásnak ugyanis éppen az volt az alapja, hogy a felperes magatartása egyszerre szegte meg a ██████████ szembeni ügyvezetői kötelezettségeit és az indítványozóval szembeni munkaköri kötelezettségeit (amely utóbbiaknak része volt egyébként az előbbi tisztség megfelelő ellátása is).

2.3.4 Az Ítélet indoklásának ezt követő része (a 14. oldal 3. bekezdésétől) gyakorlatilag végig a jogerős Másodfokú Ítélet ténybeli megállapításainak pusztá felülmérlegelése, ráadásul többször bármilyen érdemi indoklás nélkül. A 14. oldal utolsó két bekezdése – amely lényegében „eldönti” a felülvizsgálati eljárást és „kimondja”, hogy az indítványozó rendes felmondásának indoka bizonyítatlan – arra vonatkozik, hogy (i) a Kúria szerint „*az alperes az eljárás során nem bizonyította azon felmondási indokot, miszerint a felperesnek tudomása volt arról*”, hogy ██████████ visszaélt a tisztségével, továbbá (ii) „*megalapozatlan azon jogerős ítéleti megállapítás, hogy a felperesnek tudnia kellett arról, hogy a kifizetés nem felel meg a cégcsoporton belüli gyakorlatnak*”. Az a kérdés, hogy a felperesnek miről volt tudomása, illetve miről kellett volna ésszerűen tudomása legyen, olyan ténykérdés, amelyet a perbeli bizonyítás eredményeinek összevetése alapján a Fővárosi Törvényszék döntött el jogerős döntésében. Ezen mérlegelés során egyébként a Fővárosi Törvényszék kifejezetten figyelemmel volt olyan, a peranyag részét képező alapvető bizonyítékokra, mint pl. a) a felperes munkaviszonyához kapcsolódó feladatleírások és a ██████████ és az indítványozó közötti (a felperes által elismerten olvasott) megbízási szerződés (ld. a Másodfokú Ítélet indoklásának 9-10. oldalán), továbbá b) ██████████ és ██████████ tanúvallomásai (ld. a Másodfokú Ítélet indoklásának 11. oldalán), amelyek szerint az ügyvezetők részére külön megbízási díj közvetlen kifizetése olyan külön

jóváhagyásokat igénylő aktus lett volna, amelyre a vállalatcsoportban régen nem volt példa, valamint c) a felperes perben tett azon nyilatkozata, hogy a ████████ ügyvezetésének ellátását az indítványozónál végzett munka részének tekintette. (Megjegyezzük, hogy a felperesnek nemcsak tudnia kellett, sőt, kifejezetten tudta, hogy a „kettős díjazás” nem szabályszerű, hanem erről nem tett jelentést, sőt, a belső vizsgálat során is félrevezette az indítványozót.)

- 2.3.5 Az Ítélet 15. oldalának tetején érintett a kérdés, hogy a felperes a ████████ ügyvezetőjévé történő kinevezésekor „lemondott-e” a külön díjazásról, egyrészt szintén ténykérdés (hiszen a felperes ügyleti akaratára vonatkozik), másrészt a felmondás jogszerűsége szempontjából irreleváns (hiszen ettől még a kettős díjazás mindenképp szabálytalan volt, ráadásul a felperes megbízási viszonya ████████ ████████ megbízási díjával nem függ össze e körben). Megjegyzendő, hogy maga a felperes nyilatkozott úgy a perben, hogy a megbízási elfogadásakor külön ellentételezésre nem számított (ezt a Másodfokú Ítélet is ki emelte).
- 2.3.6 A Kúria az Ítélet 15. oldalának 2. bekezdésében arra hivatkozik, hogy az indítványozó „nem igazolta, hogy a felperesnek tisztában kellett lennie más ügyvezetők díjazásával”. Ennek eldöntése szintén ténykérdés – az indítványozó egyébként a felperes vélhető tudomását azzal igazolta, hogy munkaköri leírása szerint controller volt, akinek egyik feladata volt a személyi kifizetések (így többek között a vezetői kifizetések) ellenőrzése is, így tudnia kellett, hogy az ügyvezetési feladatok központosított (cégcsoporton belüli kiszervezéssel) történő ellátásának éppen az a lényege, hogy a vezetők nem kapnak minden egyes ügyvezetői pozícióért külön díjat az adott társaságtól.
- 2.3.7 Végül, az indítványozó viszontkeresete tekintetében az Ítélet a 15. oldal 3-4. bekezdésében arra utal, hogy a bizonyítékok mérlegelése alapján a Kúria szerint nem lehet a felperes felróható magatartására következtetni, sőt, őt nem terhelte az a jelentéstételi kötelezettség, ami bármely egyszerű (nem bizalmi pozícióban lévő) munkavállalót is terhelt volna. A felróhatóság kérdése a jelen esetben szintén pusztán ténykérdés, hiszen a bizonyítékok összevetése alapján, mérlegeléssel dönthető el, így e körben nem volt helye a Másodfokú Ítélet felülvizsgálatának.
- 2.3.8 Külön kiemeljük, hogy a Kúria Ítéletének indokai között sehol nem szerepel még említés szintjén sem az, hogy a Másodfokú Ítélet bármely ténybeli megállapítása iratellenes, logikátlan, vagy súlyosan és nyilvánvalóan okszerűtlen lett volna. Nem is írhatott volna ilyet a Kúria, hiszen a felmondás indokait számos okirat, tanúvallomás és egyéb bizonyíték támasztotta alá. Azt egyébként, hogy a Másodfokú Ítélet egyes megállapításai mely bizonyítékokon alapulnak, az indítványozó a 2015. augusztus 15-én kelt és jelen panaszhoz M/5. számon csatolt felülvizsgálati ellenkérelmében részletesen kifejtette, rámutatva, hogy semmilyen iratellenességről, vagy okszerűtlenségről nincs szó, hanem a felperes indítványa tartalmilag a bizonyítékok felülmérlegelésére irányult.
- 2.3.9 Megjegyezzük, hogy ha a peres eljárás során egyébként okszerűtlen, iratellenes és súlyos eljárási szabálysértést megvalósító bírói döntés született, az éppen a Kúria Ítélete, hiszen a jogerős döntés felülvizsgálata során az Ítélet rövid indoklása csupán kinyilatkoztatja, de nem jelöli meg konkrétan, hogy miért nem volt helyes a

Másodfokú Ítéletben rögzített tényállás, ráadásul a felülmérlegelése több helyen az alapul fekvő szerződéses okiratok tartalmával és a felperes saját nyilatkozataival ellentétes következtetésre jut. Úgy véljük, a Kúria a jelen esetben önkényesen járt el és annak érdekében, hogy a saját álláspontjának megfelelő érdemi döntést hozzon, semmibe vette a hatáskörét kijelölő eljárási garanciákat.

- 2.3.10 A fentieket összefoglalva: a Kúria a jogerős Másodfokú Ítéletet kizárólag olyan indokok alapján helyezte hatályon kívül, amelyek a perben korábban lefolytatott bizonyítás eredményének érdemi felülmérlegelését jelentették, így az Ítélet a Pp. garanciális hatásköri szabályait és a jogerő intézményét súlyosan megsértette. Mindebből az is következik továbbá, hogy amennyiben a Kúria a jogerős döntés ténymegállapításait nem mérlegelte volna felül, akkor – jogkérdésre irányuló felülvizsgálati kérelem hiányában – szükségképpen csak az indítványozónak kedvező felülvizsgálati döntést hozhatott volna, így a Kúria jogsértése a per végső kimenetelét alapvetően és érdemben befolyásolta az indítványozó hátrányára.

2.4 Az Ítélet sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát

- 2.4.1 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.” Ugyanezen cikk (7) bekezdése szerint továbbá „Mindenkinek joga van, ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”
- 2.4.2 A Complex Jogtár az Alaptörvény magyarázatában kifejti, hogy „[a] cikk alapvetően a korábbi Alkotmányhoz hasonló szabályokat tartalmaz, és szintén kibővíti a rendelkezések sorát az olyan cselekmények alapján történő elítéléssel, ami nemzetközi jogon alapul, továbbá a res judicata esetkörét nemzetközi szinten is elismeri”, továbbá hogy „[...] a tisztességes eljáráshoz való jog talán a legátfogóbb jog, amelynek nemzetközi irodalma is igen jelentős, köszönhetően a strasbourgi eseteknek is. A tisztességes eljáráshoz való jog ugyanis az emberi jogi egyezményekben is szerepel, úgymint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke vagy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya. A hatályos szabályozás azonban inkább az előbbihez közelít, ugyanis az igazságos jelző helyett a tisztességes-t használja, és tartalmazza az ésszerű időn belül történő elbírálás követelményét is.”
- 2.4.3 Álláspontunk szerint ellentétes a tisztességes eljáráshoz való joggal az, hogy a Kúria a Pp. garanciális szabályai által rögzített hatáskörét nyíltan túllépve áttörte a Másodfokú Ítélet jogerejét és már elbírált ténykérdésekben nyitotta meg újra a pert, ráadásul akként, hogy Ítéletében a felülmérlegelésnek semmilyen konkrét indokát nem jelölte meg és az Ítélet ellen az indítványozó semmilyen további bírósági jogorvoslatot nem is tudott igénybe venni. Úgy véljük továbbá, hogy a jogorvoslathoz való (7) cikkben rögzített jog nemcsak pozitív, hanem negatív értelemben is értelmezendő: a jogorvoslathoz való jog és a bírói döntések

felülvizsgálata ugyanis kizárólag a bírósági hatásköröket és eljárási formákat rögzítő garanciális szabályok keretei között érvényesülhet.

- 2.4.4 Rámutatunk, hogy az alapul fekvő munkaügyi perben a tisztességes eljárás követelménye egészen a felülvizsgálati eljárásig betartásra került, hiszen az első- és másodfokú bíróságok a hatáskörükön belül eljárva, pártatlanul és a felek álláspontjainak meghallgatása mellett hozták meg döntéseiket, azonban az indítványozó joga éppen a per utolsó szakaszában, a felülvizsgálati eljárásban hozott döntés során sérült, amikor az indítványozó a leginkább ki volt szolgáltatva (további bírósági jogorvoslati fórum hiányában) a Kúria eljárásának, amely éppen a hatáskörének túllépésével hozott a jogerős ítélettel 180 fokkal ellentétes érdemi döntést.
- 2.4.5 A Kúria továbbá az Ítélet indoklásában még csak az utalás szintjén sem kísérelt meg számot adni arról, hogy a hatásköre túllépését (és ezzel a tisztességes eljáráshoz való jog megsértését) milyen más alapjog érdekében látta szükségesnek és arányosnak. Az indítványozó szerint egyébként nincs olyan alapjog, ami egy nyílt hatáskör-túllépést indokolt volna, ráadásul, még ha a Másodfokú Ítéletet a Kúria ténybeli szempontból súlyosan megalapozatlannak és/vagy a lefolytatott bizonyítást elégtelennek értékelte volna (noha az a jelen esetben nem állt fenn), akkor is elegendő lett volna a Fővárosi Törvényszéket új eljárásra utasítani (ahogyan azt a Pp. előírja és lehetővé teszi). A bizonyítékok felülmérlegelése tehát sem a szükségesség, sem az arányosság tesztjét nem állja ki.
- 2.4.6 Rámutatunk, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog értelmezése körében az Emberi Jogok Európai Bíróság (EJEB) az Emberi Jogok Európai Egyezményének analóg szabályokat tartalmazó 6. cikke kapcsán szintén olyan joggyakorlatot alakított ki, amely a határozatok jogerejének indokolatlan áttörését és a bíróságok hatáskörtúllépését a tisztességes eljárás elvével ellentétesnek értékeli. Az EJEB vonatkozó esetjogát összefoglaló kézikönyv¹ szerint „*A tisztességes eljáráshoz való jogot a jogállamiság elvének fényében kell értelmezni. A jogállamiság elvének egyik alapvető aspektusa a jogbiztonság (Okyay és mások kontra Törökország, § 73), amely többek között megköveteli, hogy ahol a bíróság jogerősen eldöntött egy kérdést, a döntést ne lehessen megkérdőjelezni (Brumarescu kontra Románia [GC], § 61; Agrokompleks kontra Ukrajna, p. 148).*” (ld. a kézikönyv 26. oldalán a 114. pontot). Szintén kimondta az EJEB, hogy „*A jogerős döntést csak akkor lehet megkérdőjelezni, ha ezt olyan jelentős és kényszerítő körülmények teszik szükségessé, mint például valamely bírói hiba (Ryabykh kontra Oroszország, p. 52).*” (ld. a kézikönyv 26. oldalán a 117. pontot).
- 2.4.7 Kiemelkedően jelentős és a jelen ügyhöz hasonló tényállás mellett született elvi döntése az EJEB-nek a Sokurenko és Strygun kontra Ukrajna ügyben hozott ítélete. A szóban forgó ügyben az Ukrán Legfelsőbb Bíróság lépte át hatáskörét a fellebbviteli bíróság határozatát, nemcsak hatályon kívül helyezte, hanem kasszációs jogkörét meghaladva egyúttal érdemben is megvizsgálta és helyben hagyta az alsóbb bíróság ítéletét, továbbá nem is indokolta semmilyen kényszerítő körülménnyel e kivételes, *contra legem* lépését. Az EJEB Ukrajnát elmarasztaló

¹ http://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_HUN.pdf

döntésében megállapította, hogy „Az a bíróság, amely mindenfajta magyarázat nélkül, a vonatkozó szabályokat szándékosan megszegve túllépi a hatáskörét, nem tekinthető „törvény által létrehozott bíróságnak” a kérdéses eljárásban (Sokurenko és Strygun kontra Ukrajna, pp. 27-28).” (ld. a kézikönyv 27. oldalán a 121. pontot). Kiemeljük a párhuzamot a Kúria Ítéletével: a felülvizsgálati eljárásban a Kúria bármiféle indoklás nélkül, nyíltan átlépte hatáskörét és érdemben változtatott meg másodfokú döntést a jogerősen már lezárt ténykérdéseket felülmérlegelve.

- 2.4.8 Végül utalunk arra is, hogy az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 27. §-ában foglalt hatásköre az Alaptörvényt sértő bírósági döntések elleni panaszok elbírálására éppen az Ítélethez hasonló olyan döntések esetén bír különös jelentőséggel, amelyeket a Kúria hoz meg és amelyekkel szemben az érintett jogkereső felek a bírósági jogorvoslat hiányában teljes mértékben kiszolgáltatottak. A jelen panasszal érintett felülvizsgálati eljárás problémája messze túlmutat azon, hogy a Kúria tévesen értelmezte a jogszabályokat – a Tisztelt Alkotmánybíróságnak ugyanis az Ítélet megsemmisítésével azt kell most megakadályoznia elvi jelleggel, hogy a Kúria a jogorvoslati fórumrendszerben való helyzetével visszaélve önkényesen és korlátlanul bírálhasson felül és változtathasson meg jogerős ítéleteket a hatáskörén messze túlterjeszkedve.

2.5 Az Ítélet sérti a jogállamiság követelményét és az indítványozó jogbiztonsághoz fűződő jogát

- 2.5.1 Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint „Magyarország független, demokratikus jogállam.” A Complex Jogtár az Alaptörvény magyarázatában kifejezetten rögzíti, hogy „A jogállamiság fogalmától elválaszthatatlanok az eljárási garanciák, hiszen azok eleve a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak. (Balogh Zsolt - Holló András - Kukorelli István - Sári János: Az Alkotmány magyarázata. KJK-Kerszöv, Budapest, 2003, 48-49. o.) A garanciák nem csupán az olyan Alaptörvényben megfogalmazott garanciákat jelentik, mint a bírósághoz fordulás joga vagy a büntetőeljárási garanciák, hanem valamennyi a jogállamisághoz fűződő követelmény betartását attól függetlenül, hogy az adott szabály az Alaptörvényben vagy annál alacsonyabb szintű normában szerepel. Az eljárási garanciákkal kapcsolatos alapvető követelményeket az Alkotmánybíróság az ún. első elévülési döntésében [11/1992. (III. 5.) AB határozat] fogalmazta meg. Ebben kimondta, hogy az eljárási garanciák alapvető jelentőségük az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.”

- 2.5.2 A jogbiztonság polgári eljárásokban való érvényesüléséről az Alaptörvény magyarázata szintén kifejti, hogy „Megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban a jogbiztonság szenved sérelmet. A polgári peres eljárásban a fél és a tőle különböző tanú pontos eljárásjogi meghatározottsága, jogaik és kötelezettségeik garanciális biztosítása a jogállamiság részeként alkotmányos követelmény. A jogbiztonság elve ugyanis megköveteli, hogy a polgári perben résztvevők jogaikat és kötelezettségeiket az eljárás garanciális szabályai között gyakorolják. [75/1995. (XII. 21.) AB határozat]”

- 2.5.3 Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban elvi élel kimondta, hogy „Az Alkotmány az anyagi igazság érvényesülésére éppúgy nem biztosít (nem biztosíthat) alanyi jogot, mint ahogy arra sem, hogy egyetlen bírósági ítélet se legyen törvénytörtő. Ezek a jogállam céljai és feladatai, amelyek megvalósulása érdekében megfelelő - elsősorban eljárási garanciákat nyújtó - intézményeket kell létrehozni, és az érintett alanyi jogokat garantálnia. Az Alkotmány tehát az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot.” [9/1992. (I. 30.) AB hat. ABH 1992, 59, 65.]”
- 2.5.4 Az Alkotmánybíróság számos határozatában rámutatott arra is, hogy a bírósági határozatok jogereje a jogbiztonság egyik sarokköve, amely alól csak pontosan meghatározott esetekben, szűk és kivételes körben, a szükségesség és arányosság feltételeinek teljesülése esetén lehet helye kivételnek: „A jogerő áttörését biztosító törvényi szabályozásnak alkotmányossági feltétele, hogy az azokra vonatkozó szabályokat a jogalkotó pontosan meghatározza, s így azok működésüket tekintve előreláthatóak és kiszámíthatóak legyenek.” [769/B/2000. AB határozat]
- 2.5.5 Hasonló megállapítása a testületnek, hogy „Az anyagi igazság és a jogbiztonság követelményét a jogerő intézménye hozza összhangba – megint csak a jogbiztonság elsődlegessége alapján.” Ebből következően „[a] jogerő megköveteli, hogy a jogerős határozat – az eldöntött kérdés személyi és tárgyi keretei között – irányadóvá váljék mind az eljárásban részt vevőkre, mind a később eljáró bíróságra, illetőleg más hatóságra. Ha a jogerő beálltához előírt feltételek teljesültek, akkor annak hatálya a határozat tartalmi helyességétől függetlenül beáll.” [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 66.]
- 2.5.6 Álláspontunk szerint a Pp. szabályai – így különösen a bíróságok hatáskörét és a jogorvoslati eljárások kereteit rögzítő rendelkezések – olyan garanciáknak tekinthetők, amelyek megsértése a jogállamiság elvét és a jogbiztonság követelményét sérti. Ezek közül is kiemelt jelentőségű a Kúria, mint végső jogorvoslati fórum hatáskörét és döntési kompetenciáját szabályozó rendelkezés a Pp. 270. § (2) bekezdésében, amely – éppen a jogerő védelmében és a másodfokú bíróság által már elbírált ténykérdések végleges lezárása érdekében – egyértelműsíti, hogy felülvizsgálati eljárás csak jogkérdésben folytatható le, a bizonyítékok felülmérlegelésének nincsen helye.
- 2.5.7 A Kúria jelen panasszal támadott Ítélete éppen ezt az alapvető garanciális szabályt sértette meg és eredményezett az indítványozóra kedvezőtlen kimenetelű érdemi döntést, miközben a hatáskör túllépését és a jogerő áttörését az Ítélet nemhogy a szükségesség-arányosság tesztje alapján nem próbálta igazolni, de egyáltalán semmilyen indokot nem jelölt meg a Másodfokú Ítélet önkényes ténybeli felülbírálására. A felülvizsgálati hatáskör jogellenes túllépése ráadásul érdemben befolyásolta az Ítélet tartalmát, sőt, az indítványozó érdemi pervesztességének egyedüli oka volt, hiszen az Ítélet kizárólag a bizonyítékok eltérő értékelésére tekintettel állapította meg, hogy a felmondás jogszerűsége nem került igazolásra, illetve szintén ténykérdésben való felülmérlegeléssel döntött akként is, hogy az indítványozó viszontkeresete megalapozatlan, mert a felperest felróhatóság nem terheli.

2.5.8 Úgy véljük, az Abtv. 27. §-ban foglalt hatáskör jelentősége éppen abban áll, hogy az Alkotmánybíróság szükség esetén jogvédelmet biztosítson az érdekelt feleknek a Kúria azon döntéseivel szemben, amelyek nemcsak egyszerűen jogellenesek, hanem – mint a jelen Ítélet – alapvető eljárási garanciákat sértenek meg és ellentétesek a jogállamisággal.

2.6 A fentiek alapján kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. §, valamint 43. § (1) bekezdése alapján szíveskedjék megállapítani, hogy az Ítélet sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt tisztességes eljárásból való jogát, valamint a B) cikk (1) bekezdésben foglalt jogállamiság elvét és az indítványozó ebből eredő jogbiztonsághoz való jogát, továbbá szíveskedjék az Ítéletet megsemmisíteni, és a Kúriát kötelezni, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmét az esetleges megismételt eljárásban utasítsa el, vagy ennek hiányában kötelezni, hogy azt kizárólag a jogszabálysértés megállapítására korlátozott felülvizsgálati hatáskör és a felülvizsgálati kérelem keretein belül bírálja el.

3. ELJÁRÁSJOGI NYILATKOZATOK

- 3.1 Az indítványozó ezúton nyilatkozik, hogy *nem* járul hozzá az indítvány nyilvánosságra hozatalához, illetve az adatai nyilvános kezeléséhez. Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjék a jelen panasz-indítványt és mellékleteit, továbbá az eljárás során keletkező iratokat üzleti titokként kezelni.
- 3.2 Amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 57. § (2) bekezdése szerint harmadik személy meghallgatását rendeli el, az indítványozó azon jelen kíván lenni és fenntartja a jogot, hogy szükség szerint kiegészítse az indítványt, illetve bizonyítékokat terjesszen elő.
- 3.3 A Kúria Ítélete ellen bírósági úton további jogorvoslatnak a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye, így az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslatokat kimerítette. Az alapul fekvő ügyben perújítási eljárás nincs folyamatban.
- 3.4 Az indítványozó részére az Ítélet 2016. április 18. napján került kézbesítésre, így az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidő 2016. június 17-én jár le.
- 3.5 Az Abtv. 54. § (1) bekezdése szerint a jelen eljárás illetékmentes.

Tisztelettel:

KORLATOLT FELELŐSÉGŰ TÁRSASÁG

indítványozó képviselőjében:

ügyvéd